

PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZŠ a MŠ Kostelec na Hané, školní rok 2020/2021

Název školy: ZŠ a MŠ Kostelec na Hané

Adresa: Sportovní 850, Kostelec na Hané

Telefon: 582 373 840

E – mail: skola@skolakostelec.cz

Ředitel: Mgr. Bc. Oldřich Bezdomnikov

Zástupce: Mgr. Václav Slovák

Metodik prevence: Mgr. Alena Kvapilová, Mgr. Kateřina Matějková

OBSAH

1. Úvod	3
3. Cíl programu	5
4. PREVENTIVNÍ TÝM	5
5. Konzultační hodiny preventivního týmu, kontakty	9
6. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	10
7. SOUČASNÁ SITUACE	11
8. DETAILNÍ ROZPRACOVÁNÍ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY 1. a 2. STUPNĚ	12
8.4 Proškolení pedagogických pracovníků v problematice sociálně patologických jevů	21
8.5 Detailní vyhodnocení preventivních aktivit s pedagogy	21
9. Spolupráce s rodiči a veřejností	22
9.1 Proškolení rodičů v problematice sociál. patolog. jevů – aktuální situace diagnostika řešení, prevence	22
9.2 Proškolení a seznámení s preventivním týmem	22
9.3 Podpora a rozvoj aktivní formy spolupráce s rodiči	22
9.4 Třídní schůzky	23
9.5 Spolupráce s veřejností	23
9.6 Propagace	24
10. aktivity pro ŽÁKY – specifická a nespécifická prevence	25
10.1 Specifická prevence - ve výuce	25
10.2 Preventivní programy	26
10.3 Jednorázové besedy, skupinové práce	26
10.4 Specifická prevence selektivní /indikovaná/	26
10.5 Nespécifická prevence	26
10.6 Zdroje odborné literatury pro pedagogy	28
10.7 Prevence proti syndromu vyhoření u pedagogů	28

PŘÍLOHA I: Preventivní programy

PŘÍLOHA II: Základní záměry školní preventivní strategie

1. ÚVOD

Nárůst rizikových projevů chování je celospolečenským problémem. Týká se i dětí, které navštěvují základní školu. A to nejen žáků II. stupně, ale i dětí mladších.

Proto je důležité věnovat této problematice na základních školách velkou pozornost. Nejinak je tomu i na naší škole.

Z tohoto důvodu každoročně zpracováváme a realizujeme preventivní program školy (PPŠ), pomocí kterého se snažíme, v rámci možností školy a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků, předcházet výskytu rizikových projevů chování.

Program je realizován ve dvou částech – na I. a na II. stupni. Tyto části netvoří uzavřené celky, ale plynule na sebe navazují. Témata prevence jsou přizpůsobena věku žáků.

Plnění programu je založeno na spolupráci všech pracovníků školy, za podpory vedení, předpokládá se spolupráce se zákonnými zástupci, se zřizovatelem.

Mimo vyučovací předměty je program realizován také prostřednictvím preventivních programů, adaptačních kurzů, besed, přednášek, aj. Jedná se o programy zaměřené na vzájemné poznávání žáků a zlepšení vztahů mezi nimi (adaptační kurzy), na prevenci šikany, kyberšikany, prevenci rizikového sexuálního chování, na zdravou výživu. Některé preventivní akce jsou organizovány přímo školou, na některé zveme externí odborníky.

Nabízíme také výběr různých volnočasových aktivit – sportovně, dramaticky či hudebně zaměřených.

Pedagogové se v oblasti prevence účastní vzdělávacích akcí, nebo se sebevzdělávají. Ve škole je k dispozici odborná literatura, ze které mohou čerpat.

Od března roku 2018 je škola také zapojena do celostátního projektu Nenech to být (NNTB), což je internetový systém a také mobilní aplikace, která je jakousi elektronickou schránkou důvěry.

Škola chce nadále předcházet rizikovým projevům chování, mezi které patří hlavně:

- Agrese a násilí
- Záškoláctví
- Šikana a kyberšikana
- Užívání návykových látek (především tabáku, dále pak alkoholu a drog)
- Rizikové sexuální chování
- Rasismus
- Vandalismus a netolismus

2. LEGISLATIVA

Preventivní program vychází z těchto materiálů:

Zákony:

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášky:

- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

Metodická doporučení:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních-č.j.:21291/2010-28, součástí jsou tematické přílohy 1-22 k jednotlivým typům rizikového chování

Strategie:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

Plány:

- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019- 2021
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2019-2022
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2019 - 2022

3. CÍL PROGRAMU

Hlavním cílem programu je omezit nebezpečí, které pro jedince i společnost představuje zneužívání návykových látek a ostatní rizikové chování. K tomu je nutné zvyšovat odolnost dětí a mládeže vzhledem k užívání drog, ovlivňovat názory a postoje mládeže, nedopustit vzniku závislosti na drogách, zabránit distribuci drog ve škole. Současně je důležité zvýšit informovanost všech pracovníků školy, rodičů, žáků i širší veřejnosti.

4. PREVENTIVNÍ TÝM

Metodik prevence: Mgr. Kateřina Matějková - II. stupeň
Mgr. Alena Kvapilová – I. stupeň

Dle Vyhlášky o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních č.72/2005 Sb. Ve znění pozdějších předpisů dle Školského zákona č. 564/2004 Sb. - příloha 3: standardní činnosti školy, bod II. Standardní činnosti školního metodika prevence vyplývá, že školní metodikové mimo jiné:

- koordinují tvorbu preventivního programu, kontrolují realizaci
- koordinují a účastní se činnosti školy zaměřené na prevenci rizikového chování
- metodicky vedou ostatní pedagogické pracovníky v oblasti a koordinují jejich vzdělávání v oblasti prevence
- koordinují spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy, s dalšími institucemi a zařízeními v rámci prevence a řešení rizikových projevů chování
- spolupracují s třídními učiteli při prevenci i řešení rizikových projevů chování

- o všech činnostech si vedou písemnou dokumentaci, mezi kterou patří:
  - a) Preventivní program školy – je vypracováván každoročně na základě evaluace předchozího školního roku
  - b) Školní preventivní strategie – dlouhodobý program prevence, vychází z Krajské preventivní strategie
  - c) Program proti šikanování – vymezuje prevenci a řešení šikany
  - e) Krizový plán školy – návod, jak postupovat při výskytu rizikového chování ve škole

Školní poradenské pracoviště

Od září 2016 pracuje na naší škole inovované Školní poradenské pracoviště (ŠPP) - je to tým odborníků, kteří ve škole poskytují poradenské služby žákům, jejich rodinným zástupcům a ostatním pedagogům. Tyto služby jsou zaměřeny jak na práci s riziky, které mohou nepříznivě ovlivňovat průběh studia, tak i na podporu osobnostního rozvoje žáků.

ŠPP je složeno z výchovných poradců pro I. a II. stupeň, metodiků prevence pro I. a pro II. stupeň, speciálního pedagoga, školního psychologa a zástupce z MŠ. Členové týmu ŠPP se scházejí na pravidelných pracovních poradách, většinou jednou měsíčně, v případě potřeby i častěji. Společně konzultují a řeší situace vyžadující intervenční nebo preventivní péči některého ze členů ŠPP, případně konzultaci s rodiči, pedagogy nebo zprostředkování jiné odborné péče.

Pracoviště klade důraz na citlivost a důvěrnost jednání v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Členové ŠPP mají celou řadu kompetencí, zde jsou zmíněny pouze ty, které souvisejí s prevencí a řešením rizikových projevů chování u žáků. Kompetence metodiků prevence pro I. a II. stupeň již byly zmíněny v kapitole 2.1. Všichni členové spolupracují s vedením školy, s ostatními členy ŠPP, s třídními i netřídními pedagogy.

Výchovný poradce – Mgr. Marcela Kiebelová

- Svolává výchovné komise - řeší a projednává studijní a výchovné problémy.
- Zajišťuje kontakt s orgány státní správy a samosprávy, s dalšími institucemi a zařízeními v rámci prevence a řešení rizikových projevů chování.

Školní psycholog – Mgr. Marie Linhartová

- Provádí mapování rizikového chování, pravidelně jej analyzuje a navrhuje konkrétní opatření.

- Poskytuje žákům krizovou intervenci a neodkladnou psychologickou pomoc.
- Poskytuje poradenskou a terapeutickou podporu při zvládnání školních, rodinných či jiných osobních problémů žáků.
- Odborně pracuje s celým týmem školy (vedení školy, pedagogové, třídní kolektivy, jednotlivci, rodiče žáků)
- Zprostředkovává další odbornou péči.
- Spolupracuje s dalšími specializovanými pracovišti či odborníky.

Speciální pedagog – Mgr. Jarmila Weissová

- Ve spolupráci s třídními učiteli vyhledává děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Spolupracuje s pedagogy na tvorbě IVP (Individuální vzdělávací plán), IVyP (Individuální výchovný plán).
- Shromažďuje relevantní informace o speciálních vzdělávacích potřebách žáků.
- Komunikuje se školskými vzdělávacími zařízeními.
- Zajišťuje potřebnou administrativu o žácích se specifickými vzdělávacími poruchami.
- Doporučuje žáky se specifickými vzdělávacími potřebami ke speciálním vyšetřením.
- Koordinuje reedukační a intervenční programy pro žáky.
- Konzultuje s rodiči i s pedagogy výsledky vyšetření žáků.

Koordinátor MŠ – Mgr. Hana Hublarová

- Monitoruje děti v MŠ z hlediska výskytu výchovných i vzdělávacích obtíží.
- Schůzek ŠPP se účastní zejména před zápisem dětí do 1. tříd a seznamuje členy poradenského pracoviště s poznatky pedagogů z MŠ.

Ostatní školní subjekty participující na prevenci

Ředitel školy – Mgr. Bc. Oldřich Bezdorníkov

- Zodpovídá za školní poradenské služby, tedy za činnost ŠPP.
- Má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci preventivního programu školy.
- Často se účastní jednání poradenského pracoviště.
- Pomáhá při řešení výskytu rizikového chování u žáků.
- Je přítomen schůzek výchovných komisí a jednání s rodiči.

Třídní učitelé

Jsou jednou z nejdůležitějších součástí preventivního týmu v širším pojetí, protože jsou v nejbližším a často nejčastějším kontaktu se žáky své třídy, znají jejich zákonné zástupce, rodinnou situaci.

- Spolupracují s metodiky prevence a ŠPP, podílí se na realizaci preventivního programu.
- Všímají si náznaků či výskytu rizikových forem chování, snaží se je řešit a v případě potřeby se obracejí na metodika prevence.
- Každý měsíc vyplňují formulář o výskytu rizikového chování u žáků ve třídě, o řešení, spolupráci s dalšími odborníky, případně výchovná opatření.
- Na začátku každého školního roku tvoří se třídou společná pravidla a dbají na jejich dodržování, seznamují žáky se školním řádem.
- Zajišťují včasnou intervenci, pokud se objeví ve třídě problémy.
- Podporují pozitivní vztahy mezi žáky ve třídě i se žáky z jiných tříd.
- Spolupracují se zákonnými zástupci.

Ostatní pedagogičtí pracovníci

- Spolupracují se školním poradenským pracovištěm, podílí se na realizaci preventivního programu.
- Monitorují náznaky výskytu rizikového chování.
- Podporují pozitivní vztahy mezi žáky.
- Začleňují preventivní témata do výuky svých předmětů.

Zákonní zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků je důležitou součástí prevence rizikového chování. Ne vždy je tato forma spolupráce ze strany rodičů přijímána. Rodiče se v některých případech snaží o omlouvání chování svého dítěte, o zatajování skutečností, nesouhlasí s případnými výchovnými prostředky, ani s doporučenou následnou odbornou pomocí. Ve většině případů však zákonní zástupci se školou v zájmu svého dítěte spolupracují a jsou nápomocni při řešení problémů.

Stále hledáme nové cesty, jak zapojit zákonné zástupce více do života školy.

Na třídních konzultacích jsou zákonní zástupci seznámeni s existencí preventivního plánu, s metodiky prevence, výchovným poradcem.

V případě výskytu rizikového chování jsou rodiče vždy informováni, je jim sdělen postup a výsledek řešení problému, případně nabídnut kontakt na další odbornou pomoc.

Pro rodiče byly také v minulých letech pořádány přednášky a besedy s odborníky v oblasti prevence rizikového chování, o tyto akce byl však jen minimální zájem.

5. KONZULTAČNÍ HODINY PREVENTIVNÍHO TÝMU, KONTAKTY

Ředitel školy: Mgr. Bc. Oldřich Bezdorníkov

Tel.: 608 863 515, <mailto:reditel@skolakostelec.cz>

Konzultace po dohodě

KDE: ředitelna

Metodik prevence: Mgr. Kateřina Matějková - II. stupeň

Tel.: 777063515, <mailto:KMatejkova@skolakostelec.cz>

Konzultace : v pondělí - po dohodě v odpoledních hodinách

KDE: kabinet dějepisu (II. stupeň)

Metodik prevence: Mgr. Alena Kvapilová – I. stupeň

Tel.:733115238 <mailto:AKvapilova@skolakostelec.cz>

Konzultace: v pondělí – po dohodě v odpoledních hodinách

KDE: třída II. A (I. stupeň)

Výchovný poradce: Mgr. Marcela Kiebelová, II. stupeň

Tel.: 777063515 <mailto:MKiebelova@skolakostelec.cz>

Konzultace po domluvě

KDE: kabinet výchovného poradce

Školní psycholog: Mgr. Marie Linhartová

Tel: 737819269 <mailto:psycholog@skolakostelec.cz>

Konzultace po domluvě

KDE: 4.NP budova nové školy

6. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní školy je město Kostelec na Hané. Jde o školu úplnou, zpravidla se dvěma paralelními třídami v devíti postupných ročnících. Škola je spádová pro okolní neúplné školy, nebo pro děti z obcí, ve kterých základní škola chybí. Dojíždějí k nám děti z Bílovic, Hluchova, Stařehovic, Služína, Čelechovic, Lešan, ale také ze Stražiska či Prostějova. Základní škola zajišťuje vzdělávání dle Školského zákona č. 561/2004 Sb. - základní vzdělávání je realizováno dle ŠVP „Žáci žákům“.

Výuka ZŠ je realizována ve dvou oddělených budovách. Historická budova na Jakubském náměstí je trojpodlažní stavba určená pro 1. - 5. ročník. Tvoří ji 11 učeben pro 10 tříd a dvě oddělení družiny. Třídy jsou v odpoledních hodinách využívány Základní uměleckou školou Plumlov.

Novější budova pro 6. – 9. ročník je od Jakubského náměstí vzdálena asi 150 metrů, jde o pětipodlažní pavilon pro 8 kmenových tříd, s odbornými učebnami, dílnami, chemickou laboratoří. Sídlí zde vedení školy, budovu doplňuje školní jídelna, sportovní hala, městská knihovna.

Kapacita školy je 600 žáků, průměrná naplněnost třídy je 20 žáků. Školní družina s kapacitou 89 žáků je primárně určena pro žáky I. stupně.

V tomto školním roce školu navštěvuje 400 žáků, první stupeň 225 žáků a druhý stupeň 175 žáků. Jsou rozděleni do 17 tříd, z toho 10 tříd je na prvním stupni, 7 tříd na stupni druhém. Základní škola má 65 zaměstnanců.

Od roku 2003 je součástí organizace i mateřská škola s kapacitou 120 dětí. Je obsazena ve čtyřech třídách.

Stravování žáků je zabezpečeno ve školní jídelně, kde je denně připravováno cca 450 obědů pro ZŠ a MŠ.

V době mimo vyučování, ale i o přestávkách mohou žáci navštěvovat městskou knihovnu, která sídlí přímo v budově školy. Žáci této možnosti hojně využívají. Škola s knihovnou úzce spolupracuje, místní knihovnice připravuje pro žáky školy různé přednášky a akce realizované ve vyučování, v době fungování školní družiny, nebo v době po vyučování.

Máme také vynikající sportovní zázemí. Budova pro druhý stupeň je přímo propojena s městskou sportovní halou, která je využívána pro hodiny tělesné výchovy a pro sportovní kroužky. Před školou je vybudován zcela nový sportovní areál s víceúčelovými hřišti, tenisovými kurty, běžeckým oválem a herními prvky pro menší děti.

7. SOUČASNÁ SITUACE

Primární prevence probíhá na základě metodických pokynů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a podle Školního vzdělávacího programu (ŠVP) v příslušných vyučovacích předmětech, při nepravidelných třídnických hodinách a je realizována prostřednictvím volnočasových aktivit.

Analýza současného stavu vychází z hodnocení preventivního programu za minulý školní rok. Byla zpracována evaluace, z níž vyplývají následující skutečnosti.

Pedagogové poukazovali zejména na:

- neplnění školních povinností
- nesoudržnost některých třídních kolektivů a s tím související vyčleňování jednotlivců
- nerespektování autority učitele
- časté absence žáků, které jsou často zákonnými zástupci bezdůvodně omlouvány.

Stále problematičtějším se jeví dodržování elementárních zásad slušného chování u dětí. Jsou vulgární, dochází k projevům vandalismu. Škola se v rámci vzdělávacího i výchovného procesu snaží v tomto směru působit na žáky, byla také zavedena přísnější výchovná opatření při porušování školního řádu, což vedlo k částečnému zlepšení situace.

Od školního roku 2018/2019 platí úprava školního řádu schválená Radou školy, je zakázáno používání mobilních telefonů v době vyučování, žáci si musí telefon při vstupu do budovy vypnout a mohou ho zapnout až po skončení výuky. Cílem tohoto opatření je zlepšení vzájemné přirozené komunikace mezi dětmi, a tím i zkvalitnění jejich vzájemných vztahů. Má také zamezit i kyberšikaně, která se v minulých letech na škole opakovaně řešila. Toto opatření se velmi osvědčilo. V loňském školním roce jsme neřešili žádný případ kyberšikany. Přetrvává problém s kouřením žáků II. stupně. Většinou jde o kouření v čase mimo školní vyučování, byly však zaznamenány ojedinělé případy kouření cigaret a elektronických cigaret v blízkém okolí školy. Nebyl však již zaznamenán případ kouření přímo ve školní budově. Škola přistoupila v minulých letech k preventivním opatřením, byl změněn školní řád, zpřísněna výchovná opatření týkající se tohoto projevu rizikového chování. I nadále hodlá škola na žáky výchovně působit v této oblasti a snažit se o zlepšení stavu. Bohužel je kouření často tolerováno v domácím prostředí zákonnými zástupci, což působí obtíže v preventivních snahách pedagogů.

Na základě porovnání výsledků závěrečných Zpráv o činnosti školy z minulých let se přes výše uvedené skutečnosti jednoznačně vykazují lepší výsledky ve výchovně vzdělávací práci

(snížení počtu neomluvených hodin, zlepšení prospěchu žáků, pokles stížností spoluobčanů na žáky školy, nebyl zaznamenán případ užití jiné návykové látky než tabáku).

Problémům se snažíme předcházet preventivními programy a opatřeními (např. zákaz mobilních telefonů, zvýšené dozory na chodbách, v šatnách i na toaletách), a pokud se vyskytnou, jsou oznámeny vedení školy, zákonným zástupcům a dle závažnosti řešeny výchovnými prostředky pedagogy, metodikem prevence, výchovným poradcem, případně ve spolupráci s ŠPP (Školním poradenským pracovištěm), PPP (Pedagogicko-psychologickou poradnou) v Prostějově, s OSPOD (Orgánem sociálně-právní ochrany dětí), případně s Policií České republiky.

V loňském roce byla prevence realizována v plné míře jen od září 2019 do 10. března 2020. V době distanční výuky nebyly realizovány naplánované preventivní akce, některé byly přesunuty do letošního školního roku.

8. DETAILNÍ ROZPRACOVÁNÍ PREVENTIVNÍCH AKTIVIT PRO ŽÁKY 1. a 2. STUPNĚ

8.1 Detailní rozpracování preventivních aktivit pro žáky 1. stupně

1. A, 1. B // Mgr. Smékalová Dagmar, Mgr. Křenková Jarmila/

→ Znáám školního metodika prevence

Seznámení žáků a rodičů s činností školního metodika prevence /dále jen ŠMP/.

KDO - metodik prevence, třídní učitelka

KDY – září, říjen 2020

→ Tvoříme pravidla chování v naší třídě

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září (1. pololetí), únor, březen (2. pololetí)

→ Adaptační program „Z pohádky do pohádky“

Zásady slušného chování, prostřednictvím pohádek.

KDO – třídní učitelky

KDY – září 2020

→ Znáám možnosti, jak využít volný čas

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel, ostatní učitelé, organizace

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

→ **Jíme zdravě** – zdravý životní styl, výroba a ochutnávka dobrot z ovoce a zeleniny

KDO – Happy Snack, Zdravá pětka

KDY – dle aktuální nabídky

→ **Škola jinak** (navazování vztahů mezi spolužáky 1. a 2. stupně)

KDO – žáci 8. a 9. ročníků

KDY – prosinec 2020

→ **Preventivní program zaměřený na vztahy ve třídě**

KDO – ŠMP, školní psycholog, pí. Kafková – lektorka zaměřená na programy v rámci primární prevence .

KDY – březen 2021

→ **Sloník Dumbo**

KDO – školní psycholožka

KDY – v průběhu školního roku

2. A, 2. B / Mgr. Sontáková Michaela, Mgr.Humeníková Kateřina /

→ **Tvoříme pravidla chování v naší třídě**

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září (1. pololetí), únor, březen (2. pololetí)

→ **Adaptační projekt Tři, dva, jedna – začínáme** – zaměřený na nastartování vztahů ve třídě (učitel – žák, žák – žák).

KDO – učitelé 1. stupně

KDY – 1. týden v září

→ **Druhý krok** – výchovně preventivní program zaměřený na rozvoj empatie, tolerance a sociálních dovedností.

KDO – školní psycholog

KDY – v průběhu celého šk. roku

→ **Jíme zdravě** – zdravý životní styl, výroba a ochutnávka dobrot z ovoce a zeleniny

KDO – Happy Snack, Zdravá pětka

KDY – dle aktuální nabídky

→ **Škola jinak** (navazování vztahů mezi spolužáky 1. a 2. stupně)

KDO – žáci 8. a 9. ročníků

KDY – prosinec

→ **Hasík** – akce zaměřená na prevenci a zvládnutí situací ohrožujících zdraví i život.

KDO – členové Záchraného hasičského sboru

KDY – v průběhu roku

Prožitková aktivita

KDO – třídní učitelka

KDY – duben, květen

→ **Preventivní program zaměřený na vztahy ve třídě**

KDO – ŠMP, školní psycholog, pí. Kafková – lektorka zaměřená na programy v rámci primární prevence .

KDY – březen 2021

→ **Beseda s handicapovaným člověkem** – vyprávění nevidomé paní, jak vnímá svět kolem sebe, jak se k ní chová společnost, z hlediska pozitivního, ale i negativního.

KDO – handicapovaná paní

KDY – září

3. A, 3. B / Kvapilová Alena, Mgr.Dofková Monika /

→ **Tvoříme pravidla chování v naší třídě**

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září (1. pololetí), únor, březen (2. pololetí)

→ **Adaptační projekt Tři, dva, jedna – začínáme** – zaměřený na nastartování vztahů ve třídě (učitel – žák, žák – žák).

KDO – učitelé 1. stupně

KDY – 1. týden v září

- **Druhý krok** – výchovně preventivní program zaměřený na rozvoj empatie, tolerance a sociálních dovedností, dokončení programu z minulého školního roku.

KDO – školní psycholožka

KDY – 1. pololetí

- **Znám možnosti, jak využít volný čas**

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel, organizace

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

- **Jíme zdravě** – zdravý životní styl, výroba a ochutnávka dobrot z ovoce a zeleniny

KDO – Happy Snack, Zdravá pětka

KDY – dle aktuální nabídky

- **Škola jinak** (navazování vztahů mezi spolužáky 1. a 2. stupně)

KDO – žáci 8. a 9. ročníků

KDY – prosinec 2020

- **Preventivní program zaměřený na vztahy ve třídě**

KDO – ŠMP, školní psycholog, ředitel školy, třídní učitel, speciální pedagog, popřípadě program dle aktuální nabídky.

KDY – březen 2021

4. A, 4. B / Mgr. Zelinková Marie, Mgr. Dufková Jana/

- **Tvoříme pravidla chování v naší třídě**

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září (1. pololetí), únor, březen (2. pololetí)

- **Adaptační projekt Tři, dva, jedna – začínáme** – zaměřený na nastartování vztahů ve třídě (učitel – žák, žák – žák).

KDO – učitelé 1. stupně

KDY – 1. týden v září

- **Škola jinak** (navazování vztahů mezi spolužáky 1. a 2. stupně)

KDO – žáci 8. a 9. ročníků

KDY – prosinec 2020

→ Jezdím bezpečně

Dopravní soutěž.

KDO – tř. učitelka, dopravní hřiště Prostějov

KDY – duben 2021

→ Jíme zdravě – zdravý životní styl, výroba a ochutnávka dobrot z ovoce a zeleniny

KDO – Happy Snack, Zdravá pětka

KDY – dle aktuální nabídky

→ Preventivní program zaměřený na vztahy ve třídě

KDO – ŠMP, školní psycholog, pí. Kafková – lektorka zaměřená na programy v rámci primární prevence .

KDY – březen 2021

→ Jak se efektivně učit relaxaci

KDO – školní psycholožka

KDY – v průběhu školního roku

→ Program zaměřený na vztahy ve třídě – rozvoj spolupráce a kamarádství

KDO – školní psycholožka

KDY – v průběhu školního roku

5. A, 5. B /Mgr. Nedomová Zuzana, Mgr. Sedláčková Jana/

→ Tvoříme pravidla chování v naší třídě

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září (1. pololetí), únor, březen (2. pololetí)

→ Adaptační projekt Tři, dva, jedna – začínáme – zaměřený na nastartování vztahů ve třídě (učitel – žák, žák – žák).

KDO – učitelé 1. stupně

KDY – 1. týden v září

→ Zním možnosti, jak využít volný čas

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel, organizace

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

→ **Škola jinak** (navazování vztahů mezi spolužáky 1. a 2. stupně)

KDO – žáci 8. a 9. ročníků

KDY – prosinec 2020

→ **Jíme zdravě** – zdravý životní styl, výroba a ochutnávka dobrot z ovoce a zeleniny

KDO – Happy Snack, Zdravá pětka

KDY – dle aktuální nabídky

→ **Preventivní program zaměřený na vztahy ve třídě**

KDO – ŠMP, školní psycholog, pí. Kafková – lektorka zaměřená na programy v rámci primární prevence .

KDY – březen 2021

→ **Program zaměřený na vztahy ve třídě** – rozvoj spolupráce a kamarádství

KDO – školní psycholožka

KDY – v průběhu školního roku

8.2 Detailní rozpracování preventivních aktivit pro žáky 2. stupně

6. A, 6.B/ Mgr. Tereza Večeřová, Mgr. Květa Mašláňová /

→ **OSV Mosty** – přispívá k vzájemnému poznávání žáků a zlepšení budoucích vztahů mezi nimi, předchází šikaně.

KDO – třídní učitelé a pověření učitelé

KDY – 3. a 4. září 2020

→ **Nebezpečné komunikační jevy související s používáním ICT**

- výukový program jako prevence nebezpečí číhající na sociálních sítích

KDO – E -bezpečí Olomouc

KDY - 17.9.2020

→ **Tvoříme pravidla chování v naší třídě** /kolektiv se seznamuje s novými učiteli, nároky a vztahy /

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelé

KDY – září 2020

→ Co je správné chování?

Prožitková činnost, hraní rolí, jsme na 2. stupni, co mi může udělat deváták? Jak se bránit? Je to šikana?

KDO – třídní učitelka, vyučující občanské a rodinné výchovy

KDY – září – říjen

→ Znáám možnosti, jak využít volný čas

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel, organizace

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

→ Zdravý životní styl

Prožitková činnost, orientace v základních pojmech.

KDO – třídní učitelka

KDY – duben, v průběhu roku, přírodopis

→ Osobnostní výchova

Snažím se respektovat jiné názory, hledám vhodné řešení problémů, diskutuji, naslouchám, jsem zodpovědný, posiluji své sebevědomí.

KDO – vyučující / třídní učitel, občanská a rodinná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova.../

KDY – průběžně

→ Hasík – akce zaměřená na prevenci a zvládnutí situací ohrožujících zdraví i život.

KDO – členové Záchraného hasičského sboru

KDY – v průběhu roku

→ Preventivní program dle aktuální nabídky

7. A, 7.B / Mgr. Jiří Vaško, Mgr. Šárka Kvapilová/

→ Tvoříme pravidla chování v naší třídě / vzájemná nevraživost, nedodržování pravidel/

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září

→ Nebezpečné komunikační jevy související s používáním ICT

- výukový program jako prevence nebezpečí cíhající na sociálních sítích

KDO – E -bezpečí Olomouc

KDY - 17.9.2020

➔ **Znám možnosti, jak využít volný čas**

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel, organizace

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

➔ **Osobnostní výchova /záškoláctví, zanedbání péče, pasivita, nezáměr /**

Snažím se respektovat jiné názory, hledám vhodné řešení problémů, diskutuji, naslouchám, jsem zodpovědný, posiluji své sebevědomí.

KDO – vyučující / třídní učitel, rodinná a občanská, hudební výchova, výtvarná výchova.../
třídnické hodiny

KDY – průběžně

➔ **Čas proměn – o dospívání pro dívky /Na prahu mužnosti – o dospívání pro chlapce**

KDO - MP Production

KDY – březen 2021

➔ **Preventivní program dle aktuální nabídky**

8. A, 8. B / Mgr. Lucie Ševčíková, Mgr. Václav Kubeček/

➔ **Tvoříme pravidla chování v naší třídě**

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelky

KDY – září 2020

➔ **Nebezpečné komunikační jevy související s používáním ICT**

- výukový program jako prevence nebezpečí číhající na sociálních sítích

KDO – E -bezpečí Olomouc

KDY - 18.9.2020

➔ **Znám možnosti, jak využít volný čas**

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel, organizace

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

➔ **Osobnostní výchova / slušné chování k učitelům, snažím se respektovat jiné názory, hledám vhodné řešení problémů, diskutuji, naslouchám, jsem zodpovědný, posiluji své sebevědomí/**

KDO – vyučující / třídní učitel, občanská a rodinná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova.../ třídnické hodiny, kurz „GO“

KDY – průběžně

➔ **Zdravý životní styl**

Diskuse, prožitkové činnosti, hry.

KDO - vyučující – občanská výchova, domácnost

KDY – v průběhu školního roku

➔ **Program „GO“** – vícedenní kurz v přírodě zaměřený na zlepšení vztahů mezi žáky a mezi třídními kolektivy, na rozvíjení sociálních dovedností a kompetencí

KDY – červen 2020

➔ **Preventivní program** dle aktuální nabídky

9. A / Mgr. Radka Špačková/

➔ **Tvoříme pravidla chování v naší třídě**

Diskuse, prožitková aktivita.

KDO – třídní učitelka

KDY – září 2020

➔ **Znám možnosti, jak využít volný čas.**

Nábor organizací, které ve městě, či blízkém okolí nabízejí volnočasové aktivity.

KDO – vedení školy, třídní učitel

KDY – začátek školního roku, v průběhu roku

➔ **Osobnostní výchova** / pasivita, agresivita, nezájem, nemotivovanost, nerespektování učitelů, vulgarismus, sociální členění /

KDO – třídní učitelé, vyučující občanské a rodinné výchovy

KDY – průběžně

➔ **Exkurze Praha** – návštěva kulturních památek a divadel. představení/viz příloha/

KDO: třídní učitelé, ředitel školy

KDY: květen – červen

➔ **Literatura s drogovou tematikou** – školní i mimoškolní četba

KDO – vyučující ČJ

KDY – v průběhu 2. pololetí

➔ **Preventivní program** dle aktuální nabídky

8.3 Detailní rozpracování preventivních aktivit pro žáky všech ročníků

- usilovat o tvorbu příznivého psychosociálního klimatu ve škole (bezpečné prostředí) – pocitu důvěry, bez tlaku na výkon, podporovat zařazení žáků do skupiny, práci ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu bez strachu a nejistoty
- posilovat komunikační dovednosti- zvyšovat schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátně reagovat na stres, neúspěch, kritiku
- zvyšovat sociální kompetence - rozvíjet soc. dovednosti, které napomáhají zorientovat se v sociálních vztazích.
- pomáhat formovat postoje ke společensky akceptovatelným hodnotám – pěstovat právní vědomí, mravní a morální hodnoty
- zaměřit se především na prevenci šikany. V případě odhalené šikany se snažit pracovat s oběťmi.

8.4 Proškolení pedagogických pracovníků v problematice sociálně patologických jevů

- Seznámení pedagogů s PP
- Seznámení a připomenutí krizového plánu / rizikové projevy chování /
- Seznámení s výsledky sociometrického šetření / tř. učitelé /
- Vzdělávání a informování pedagogických pracovníků v oblasti prevence

8.5 Detailní vyhodnocení preventivních aktivit s pedagogy

Konkrétní práce v jednotlivých ročnících je písemně vypracována podle předmětů v daných ročnících.

I. stupeň – v rámci OSV / třídnické hodiny/, prvouka, český jazyk, hudební a výtvarná výchova.

II. stupeň - v rámci OSV / třídnické hodiny/, rodinná výchova, literatura, přírodopis, hudební výchova, výtvarná výchova.

KDO: ředitel školy, ŠMP, výchovný poradce, vyučující v daném předmětu a třídní učitel

KDY: červen

Vyhodnocení Preventivního programu školy je zpracováváno v písemné formě metodiky prevence a předkládáno řediteli školy.

Metodikové prevence také vyplňují elektronický Výkaz preventivních aktivit, je součástí hodnocení PP školy.

KDY: červen 2021

9. SPOLUPRÁCE S RODIČI A VEŘEJNOSTÍ

9.1 Proškolení rodičů v problematice sociál. patolog. jevů – aktuální situace diagnostika řešení, prevence

Besedy a přednášky budou realizovány jen v případě zájmu a potřeb rodičů.

9.2 Proškolení a seznámení s preventivním týmem

- Osobně na třídních schůzkách 1. ročníky - říjen, ostatní během měsíce října /seznámení se strategií, školním řádem, PP / stránky školy, třídní schůzky, třídní učitel, dopis/
- Konzultační hodiny preventivního týmu – viz Konzultační hodiny preventivního týmu, v průběhu roku přednášková činnost
- Poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb, např. problematika zvládnání nežádoucího chování u dětí
- Písemná sdělení rodičům
- Distribuce informačních materiálů - články v Kosteleckých novinkách

KDO: pedagog. sbor, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, ředitel školy, přizvaní odborníci

KDY: průběžně celý rok

9.3 Podpora a rozvoj aktivní formy spolupráce s rodiči

- Přímá účast rodičů na preventivní strategii školy / Školská rada, třídní schůzky, mimořádné třídní schůzky /
- Školní akce určené pro rodiče s dětmi / společné třídní schůzky, Drakiáda, vystoupení pro veřejnost /akademie, akce jednotlivých tříd pro rodiče, Den otevřených dveří, Den dětí – aktivita rodičů, loučení s 9. ročníky, Vánoční koncert /

KDO: ředitel školy, ŠMP, třídní učitel, výchovný poradce, školní psycholog, přizvaní odborníci

KDY: průběžně, dle potřeby

9.4 Třídní schůzky

Zkvalitňování vedení třídních schůzek / děti a rodiče /, příprava třídní schůzky, obsah, sdělení o dítěti, ne pouze o jeho známkách.

KDO: ředitel školy, ŠMP, třídní učitel, výchovný poradce

KDY: září, listopad, duben, mimořádné třídní schůzky

9.5 Spolupráce s veřejností

Spolupráce s orgány státní správy a míst. samosprávy a institucemi zabývajícími se využitím volného času dětí a mládeže

KDO: ředitel školy, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog pedagog. sbor

KDY: průběžně celý rok

Tab. č. 1 Spolupráce s odborníky

Instituce	Forma spolupráce
PPP, SPC, OSPOD	Školení, poradenská činnost
Lékaři	Besedy
Odbor sociální péče	Poradenská činnost
Krajská hygienická stanice Ol. kraje, územní pracoviště PV, OL	Zajištění besed a pomůcek
Zdravá 5	Zajištění pomůcek a materiálu
MP Education	Preventivní programy
Krajské ředitelství Ol. kraje oddělení tisku a prevence PV	Preventivní programy
MP Production	Materiály O dospívání a menstruaci
Školní psycholog	Prevence ve třídách, individuální práce s problémovými dětmi
Centrum prevence v Brně	Společnost Podané ruce o.p.s
Projekt E- Bezpečí při UP v OL	Besedy s prezentací - Kyberšikana

Tab. č. 2 Spolupráce s orgány státní správy a místní samosprávy

Instituce	Forma spolupráce	Plán
Město Kostelec na Hané	Zajištění zvýšených finan. nároků	Celoročně
Město Kostelec na Hané	Volný přístup žáků do sportovního areálu	Celoročně
MKS	Zajišťování kulturních pořadů	Průběžně
Městská knihovna	Využití knihovny v objektu školy Využití pevné linky internetu žáky	Celoročně

Tab. č. 3 Sportovní a zájmové organizace

Instituce	Forma spolupráce
Sokol	Volnočasové aktivity
Oddíl kopané	
Lukostřelba	
Oddíl házené	
Kosíř - taneční soubor	
ZUŠ Plumlov	
Junák	
Hasiči	
TK Natali Mostkovice	Vedení kroužku tenisu

9.6 Propagace

- Kostelecké novinky
- nástěnka ZŠ

KDO: ředitel školy, ŠMP, výchovný poradce, pedagogický sbor

KDY: průběžně celý rok

10. AKTIVITY PRO ŽÁKY – SPECIFICKÁ A NESPECIFICKÁ PREVENCE

10.1 Specifická prevence - ve výuce

Tyto konkrétní úkoly jsou zpracovány po jednotlivých ročnících /viz 7.1 a 7.2 /

I. stupeň

- Zvyšování sebevědomí žáků
- Pravidla soužití mezi žáky a učiteli
- Rozvoj osobnosti
- Vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou
- Úcta, sebeúcta, důvěra
- Komunikativní dovednosti
- Řešení konfliktů a schopnost klást otázky
- Vyjádřit svůj názor, umění říci „NE“
- Práce v kolektivu, vzájemná pomoc
- Pozitivní citové naladění, řešení stresu
- Životospráva, zdravý životní styl
- Schopnost vyhledat pomoc

II. stupeň

- Pravidla soužití ve skupině (šikana)
- Aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost
- Tolerance k menšinám a jiným názorům
- Vyrovnání se s neúspěchem
- Obrana před manipulací
- Postoje k návykovým látkám
- Právní vědomí
- Sexuální výchova

KDO: ředitel školy, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, pedagog. sbor

KDY: průběžně celý rok

10.2 Preventivní programy

Adaptační programy, projekty denní i vícedenní /viz příloha/. Tyto akce se opakují každoročně, pouze se mění motivace.

KDO – třídní učitelé, ředitel školy, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, pedagog. sbor

KDY – průběžně celý rok

10.3 Jednorázové besedy, skupinové práce

Realizované s pomocí těchto subjektů:

- Městská policie, Policie ČR, PPP
- Prožitkové programy – psycholog z PPP, ŠMP na dané téma

KDO – ŠMP, školní psycholog, přizvaný specialista

KDY – průběžně celý rok

10.4 Specifická prevence selektivní /indikovaná/

Zaměřená na problémovou část žáků, u kterých chceme zamezit vzniku rizikových projevů chování nebo vyšetřit vzniklou situaci. Po vyšetření dochází k individuální práci s klientem. Je důležitá spolupráce - odborník /psycholog/, rodič, třídní učitel, ŠMP, výchovný poradce.

KDO – přizvaný specialista, ŠMP, výchovný poradce, školní psycholog, třídní učitel, rodiče, výchovné komise

KDY – aktuálně

10.5 Nespecifická prevence

10.5.1 Kroužky

I. stupeň

- Keramický kroužek
- Sportovní a pohybové aktivity
- Míčové hry
- Kroužek anglického jazyka
- Tenisový kroužek
- Joga

- Zumba

KDO – pedagogický sbor, přizvání odborníci

KDY – průběžně celý rok

II. stupeň

- Tenisový kroužek
- Basketbalový kroužek
- Kroužek Cvičení z českého jazyka
- Kroužek Cvičení z matematiky

KDO – vedoucí daných kroužků

KDY – průběžně celý rok

10.5.2 Jednorázové akce, spolupráce s veřejností

- Zahájení školního roku
- Průvod na oslavu Halloweenu
- Mikulášská besídka
- Koncerty v kostele
- Pálení čarodějnic
- Den dětí
- Návštěva divadelních a filmových představení
- Školení první pomoci
- Přednáška s Policí ČR
- Exkurze 9. roč. do krajského města Olomouce
- Burza škol 5., 7. a 9. roč.
- Hvězdárna Prostějov
- Hasík
- Vánoční turnaj ve floorballe
- Ekologická exkurze ve Sluňákově
- Streetball
- Atletické závody
- Recitační soutěž
- Fotbalový turnaj
- Sportovně branný den

- Tenisový turnaj

KDO – rodiče, členové Sokola, Hasiči, pedagogický sbor

KDY – průběžně celý rok

10.6 Zdroje odborné literatury pro pedagogy

Pro pedagogy je k dispozici odborná literatura, ze které mohou v případě potřeby čerpat:

- Kolář – Bolest šikanování (tuto publikaci má každý kantor u sebe)
- Bendl – Ukázněná třída
- DVD – Drogy Ne
- šanon Naši sousedé
- šanony Dětský svědek – práce u soudu
- DVD – Dětské práce
- pracovní listy a publikace na Lidská práva
- Námety na hry pro první třídu a první stupeň ZŠ
- Tatjana Šišková – Výchova k toleranci a proti rasismu
- Josef Valenta – Osobnostní a sociální výchova
- Dagmar Nováková – Zdravý způsob života a prevence závislostí
- Soňa Hermochová – Hry pro život
- Děti a jejich problémy
- Jiří Němec – Aktivní sociální učení v podmínkách ústavní a ochranné výchovy
- Jiří Němec, Ivana Bodláková – Vím, co chci
- Bendl – Prevence a řešení šikany ve škole
- Průřezová témata

10.7 Prevence proti syndromu vyhoření u pedagogů

Pedagogové mají možnost využívat řadu služeb jako prevenci syndromu vyhoření:

- návštěva divadla
- pořádání společných akcí pro pedagogický sbor. Tyto akce jsou velmi prospěšné a dochází při nich ke stmelení pedagogického sboru. Pro příští roky by bylo dobré zajistit jednu víkendovou akci.
- wellness víkendové pobyty pedagogů

PŘÍLOHA I

PREVENTIVNÍ PROGRAMY

Akce ve šk. roce 2019/2020	Termín	Místo	Účastník	Hodnocení
Mosty	září	Areál školy, lanové centrum v OL	Žáci 6. ročníku	Osvědčená akce s pozitivním hodnocením. Přispívá k vzájemnému poznávání žáků a zlepšení budoucích vztahů mezi nimi, předchází šikaně. Akce se mohou účastnit i rodiče, bohužel se tak děje jen ve velmi málo případech.
Začínáme spolu	září	Smržice areál u fotbalového hřiště	Žáci 1. ročníku	Adaptační program, který je určený prvňáčkům a jejich rodičům. Vzájemně se zde poznají rodiče, děti a pedagogický sbor. Formou her se seznámí s třídním kolektivem a jejich třídní učitelkou.
Program „GO“	květen		Žáci 8. ročníku	Program se neuskutečnil z důvodu distančního vzdělávání
3,2,1 - začínáme	září	Areál školy	Žáci 2. 5. ročníku	Adaptační projekt zaměřený na vztahy ve třídě, v ročníku a mezi žáky celého 1. stupně.
Putování s pohádkou	září	Areál školy	Žáci 1. ročníku	Adaptační projekt zaměřený na schopnost dětí naslouchat, tolerování druhého, odpouštění si...
Pravidla třídy	září	Kmenové učebny	Žáci všech tříd	Tvorba pravidel třídy, jsou vyvěšena ve třídě, jejich dodržování může přispět k bezpečnějšímu prostředí pro žáky.
Výchova ke zdraví	průběžně	Učebny ZŠ	Žáci jednotlivých tříd	V rámci hodin OV a RoV žáci probírají témata týkající se prevence soc. patol. jevů
HASÍK – beseda se členy hasič. záchr. sboru	květen	Učebna VV	Žáci 6. ročníku	Akce zaměřená na prevenci a zvládnutí situací ohrožujících zdraví i život
Škola v přírodě pro 1.- 5. ročník	květen	Horská chata dle výběru vedoucích programu	Žáci 2. ročníku, třídní učitelé	Akce se neuskutečnila z důvodu distančního vzdělávání
Zdravá 5 Happy snack	Listopad, březen, květen	školní kuchyňka,	Žáci 1. 5. roč.	Akce zaměřená na zdravou výživu, žáci si pod vedením

		třídy na 1.st.		lektorek sami připravují jednoduché zdravé pokrmy.
Exkurze pro 9. ročník	červen	Praha	Žáci 9. ročníku, třídní učitelé	Akce se neuskutečnila z důvodu distanční výuky
	září říjen	Olomouc		Jednodenní exkurze do krajského města, žáci rozděleni do skupin, po městě se pohybují samostatně a musí prokázat schopnosti a dovednosti při plnění různých úkolů.
Nebezpečné komunikační jevy související s používáním ICT	březen	Učebny II. stupně	Žáci 6.ročníku	Akce Projektu E-bezpečí z OL, neuskutečněno z důvodu distančního vzdělávání
Řešení jednotlivých případů výskytu šikany	průběžně		Metodici prevence, psycholog, výchovní poradci.	Evidence řešených případů u vedoucí ŠPP.
Práce školní psycholožky s problémovými třídami	průběžně			V letošním roce práce hlavně s 5. ročníky, kde jsou velmi problémové vztahy. Od příštího školního roku dojde ke změně třídních učitelů, stav bude i nadále sledován a případné problémy řešeny.
Základy práva	květen	AVS	Žáci 9.ročníku	Akce neproběhla – distanční výuka
Čas proměn	únor	Učebna II.stupně	Dívky 7.A	Beseda na téma dospívání – MP Education
Divadelní představení	1. pololetí	Městské divadlo Prostějov	Žáci 8.a 9.ročníku	Představení v 2.pololetí se neuskutečnilo – distanční vzdělávání
Nebezpečné komunikační jevy související s používáním ICT	březen	Učebny II.stupně	Žáci 7.ročníku	Akce neproběhla – distanční vzdělávání

PŘÍLOHA II

ZŠ a MŠ Kostelec na Hané

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Období 2020 – 2024

„Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti.

Tento dokument se řídí: Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

Základní záměry Školní preventivní strategie jsou tyto:

- **UČIT DĚTI MYSLET**
- **UMĚT SE SPRÁVNĚ ROZHODNOUT BEZ NÁPOVĚDY**
- **NĚST ODPOVĚDNOST ZA SVÉ ČINY**
- **ŽÍT V OSOBNÍ SVOBODĚ**
- **SCHOPNOST TOLERANCE A EMPATIE**
- **ZACHOVAT SI SVÉ JÁ**
- **ŽÍT V DUCHU ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU A FAYR PLAY**
- **UZNÁVAT SPOLEČENSKÉ HODNOTY**

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí ŠVP. Školní preventivní strategie je východiskem pro tvorbu PP.

Primární prevence u žáků je zaměřena:

A) předcházení rizikových projevů chování

- Záškoláctví
- Násilí, agrese, šikana, kyberšikana
- Kriminalita, vandalismus
- Závislost na politickém a náboženském extrémismu
- Užívání všech návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- Rizikové sexuální chování
- Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie)
- Netolismus (virtuální drogy a patologické hráčství - gambling)
- Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě

B) rozpoznání a zajištění včasné intervence

- Při výskytu traumatických zážitků – šikana, násilné chování, týrání i možné domácí násilí a zneužívání dětí
- Ohrožování mravní výchovy dětí
- Rizikové stravovací návyky
- Experimentování s legálními i nelegálními návykovými látkami

Realizace školní preventivní strategie

A) Specifická primární prevence

Aktivity a programy zaměříme na omezení výskytu RPCH.

Jedná se o:

- Všeobecnou prevenci (všichni žáci)
- Selektivní prevenci (žáci, u kterých lze předpokládat rizikové chování)
- Indikovaná prevence (zaměřená na žáky u kterých již byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů chování, žáci s výskytem problematických vztahů v rodině, ve škole nebo se spolužáky)

B) Nespecifická primární prevence

Školní preventivní strategie je také realizovaná všemi pedagogy ve výuce. Veškeré aktivity podporují zdravý životní styl, osvojování pozitivního sociálního chování, zájmové, sportovní a volnočasové aktivity.

- Oblast zdravého životního stylu (osobní a duševní hygiena, dostatek pohybu, výživa)
- Oblast společenskovední (sociální dovednosti)
- Oblast přírodovědní (vliv návykových látek na tělo člověka)
- Oblast občanské výchovy (příprava na život, založení rodiny)
- Oblast sociální patologie (vliv sociálně patologických jevů na život člověka)
- Oblast sociálně – právní (práva a povinnosti dítěte v oblasti patologických jevů)

Primární prevenci na škole zajišťují všichni pedagogičtí pracovníci a metodici prevence jejich práci koordinují. Dále ŠPP, který je užší krizový tým, jehož součástí jsou: vedení školy, oba metodici prevence, psycholog, speciální pedagog, oba výchovní poradci, pracovník MŠ a příslušný třídní učitel.

Dlouhodobé cíle primární prevence

ŽÁCI

Vytvářet systém aktivit zaměřený na:

- Prevenci rizikového chování
- Pozitivní sociální klima ve třídě a ve skupině
- Zdravý životní styl
- Zodpovědnost za sebe a za své chování

RODIČE

Vytvářet systém aktivit zaměřený na:

- Získávání rodičů pro spolupráci se školou
- Organizování a nabízení programů vedoucích ke vzdělávání v oblasti RPCH

PEDAGOGOVÉ

- Organizování a nabízení programů vedoucích ke vzdělávání v oblasti RPCH

Střednědobé cíle primární prevence

ŽÁCI

Relizovat systém aktivit a programů, které jsou zaměřené na:

- Rizikové skupiny žáků
- Vzájemnou pomoc a toleranci odlišnosti
- Zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení, vážit si sama sebe
- Smysluplné trávení volného času
- Na schopnost zvládat konfliktní a zátěžové situace
- Postoje proti rasismu, antisemitismu (předpojatost vůči židům) a xenofobii (nedůvěra ke všemu cizímu)

RODIČE

- Informovat rodiče o akcích školy, možnost zpětné vazby
- Nabídnout rodičům možnost aktivního spolupodílení se na aktivitách pro děti a vedení kroužků.

PEDAGOGOVÉ

Vyhledávat a organizovat vzdělávání v oblasti RPCH – legalizovaných drog (alkohol, kouření), krizové komunikace žáků na sociálních sítích, práce s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel - problémový žák a učitel - rodič problémového dítěte.

Krátkodobé cíle primární prevence

Plnění úkolů stanovených pro daný rok v MPP.

Řešení přestupků

Pokud je porušen školní řád týkající se: nošení legalizovaných drog do školy, užívání návykových látek v prostorách školy, záškoláctví, šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. je nutné včasné řešení problému. Výchovná komise ve složení třídní učitel daného žáka, výchovný poradce 1. nebo 2. stupně a metodik prevence 1. nebo 2. stupně zahájí šetření vzniklého přestupku. S postupem řešení situace je seznamováno vedení školy, které celé šetření zaštiťuje. Podle potřeby přistupujeme k následujícím opatřením:

- Individuální rozhovor se žákem
- Individuální rozhovor se svědky, popřípadě agresory
- Jednání s rodiči na úrovni výchovné komise
- Pokud je to potřeba zajistit kontakt s odborníky, popř. krizová intervence
- V případě prokázaného pochybení rodiny, uvědomit odbor sociální péče OSPOD
- V případě závažných činů oznámit případ Policii ČR

Celý případ pak ukončí výchovná komise a pedagogický sbor, pod vedením školy, kázeňským postihem podle platného školního řádu.

Kostelec na Hané 16. září 2020

Mgr. Kvapilová Alena, Mgr. Matějková Kateřina
Metodici prevence pro 1. a 2. stupeň